

VIIMSI TEADUSKOOL

RAHATARKUS II

Õppekava

Viimsi Teaduskooli õppekava koostamisel on lähtutud Eesti Vabariigi huviharidusstandardist, Huvikooli seadusest, Viimsi valla haridus- ja noortevaldkonna arengukavast 2021-2030 ja Viimsi Teaduskooli põhimäärusest. Õppekava arendamisel lähtutakse lisaks mainitule ka õppurite sisendist ja Viimsi Teaduskooli arengukavast. Õppekava prioriteediks on õppuri huvi ja vajadused.

Vastavalt Huvikooli seadusele kuulub "Rahatarkus II" tehnika valdkonda.

ÜLDOSA

1. Huviala lühikirjeldus

“Rahatarkus II” õppekavas keskendutakse igapäevaelus vajalike rahatarkuse, majandus- ja ettevõtlusoskuste arendamisele. Huviala eesmärk on siduda matemaatika, raha kasutamine ja praktilised eluoskused õppuri igapäevaste tegevustega. Õpe toimub mängulisel, praktilisel ja arutelupõhisel viisil. Õppurid õpivad raha väärtust mõistma, oma kulutusi planeerima, eesmärged seadma ning teadlikke finantsotsuseid tegema. Õppetöös kasutatakse grupitöid, simulatsioone, praktilisi ülesandeid, arutelusid, rollimänge ja projektõpet. Õppekava toetab ettevõtliku, vastutustundliku ja iseseisvalt mõtleva noore kujunemist.

2. Õppe maht ja õppeainete loend

Õppe maht on 120 akadeemilist tundi kahe õppeaasta jooksul. Õppetöö toimub üks kord nädalas ning ühel õppepäeval toimub kaks järjestikust akadeemilist tundi.

Õppeaineteks on:

- “Raha ja rahatarkuse alused”
- “Igapäevane majandus ja ettevõtlikkus”
- “Säästmine ja eelarvestamine”
- “Pangandus ja digiraha”
- “Investeermise alused”
- “Tarbijateadlikkus ja finantsotsused”
- “Ettevõtlus ja projektõpe”
- “Finantsplaneerimine ja tulevik”

Õppetöö jaguneb kahe õppeaasta vahel:

I õppeaasta

- Raha ja rahatarkuse alused
- Säästmine ja eelarvestamine
- Igapäevane majandus ja ettevõtlikkus
- Pangandus ja digiraha

II õppeaasta

- Investeermise alused
- Tarbijateadlikkus ja finantsotsused
- Ettevõtlus ja projektõpe
- Finantsplaneerimine ja tulevik

3. Alusväärtused

Huvikooli õppekava toetab õppuri vaimset, füüsilist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut. Huvikool kujundab väärtushoiakuid ja -hinnanguid isikliku õnnetunde ja rahulolu vaatevinklist. Huvikool arendab õppuris aktiivset ühiskonnaliiget. Alusväärtustena tähtsustatakse huvikoolis üldinimlikke väärtusi (ausus, hoolivus, õiglus, inimväärikus ja lugupidavus), ühiskondlikke väärtusi (vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, õiguspõhisus, solidaarsus, sooline

võrdõiguslikkus) ja jätkusuutlikkuse põhimõtteid (keskkonnahoid, säästlik eluviis, ringmajandus). Õppekava toetab teadlikku tarbimist, vastutustundlikku rahakasutust ning ettevõtlikku ellusuhtumist. Huvikooli õppekava elluviimisel tehakse koostööd erinevate asutuste ja spetsialistidega.

4. Õppe korraldus

Õppekava on mõeldud 9–13-aastastele õppuritele. Õppur saab õppes osaleda tasemeharidusest vabal ajal vanema avalduse alusel. Õppekava hõlmab erinevaid õppetöö vorme: arutelud, praktilised ülesanded, simulatsioonid, mängud, rollimängud, projektöpe, analüüs, vaatlused ja õppekäigud. Õppetöö toimub üks kord nädalas ning ühel õppepäeval toimub kaks järjestikust akadeemilist tundi. Õppekava loetakse läbituks, kui õppur on osalenud vähemalt 80 akadeemilises tunnis kahe õppeaasta jooksul.

5. Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Kujundada õppuris arusaam raha väärtusest ning rahatarkuse olulisusest igapäevaelus. Toetada õppuri oskust teha teadlikke finantsotsuseid ja kasutada raha vastutustundlikult. Panustada õppuri ettevõtlikkuse, eesmärgistamise ja probleemilahendusoskuse arengusse. Arendada õppuri koostöövõimet, enesekontrollioskust, õpioskusi ja analüüsivõimet. Toetada õppuri kujunemist iseseisvaks, vastutustundlikuks ja ettevõtlikuks ühiskonnaliikmeks.

AINEKAVAD

1. Õppeaine “Raha ja rahatarkuse alused”

Õpiväljundid

Õppeaine “Raha ja rahatarkuse alused” läbinud õppur:

- teab raha mõistet ja raha kujunemise ajalugu;
- mõistab raha rolli igapäevaelus;
- oskab eristada vajadusi ja soove;
- mõistab säästmise olulisust;
- oskab teha lihtsamaid rahaga seotud otsuseid;
- tunneb rahatarkuse põhimõisteid.

Õppe sisu

Raha ajalugu. Raha liigid. Sularaha ja digiraha. Vajadused ja soovid. Raha teenimine. Taskuraha planeerimine. Kulutamine ja säästmine. Vastutustundlik rahakasutus. Raha väärtus ajas. Reklaamide mõju ostuotsustele.

Praktilised tegevused:

- rahatarkuse mängud;
- ostusimulatsioonid;
- väikese eelarve koostamine;
- grupiarutelud;
- rahatarkuse päeviku pidamine.

Õppeaine maht on 15 akadeemilist tundi.

2. Õppeaine “Igapäevane majandus ja ettevõtlikkus”

Õpiväljundid

Õppeaine “Igapäevane majandus ja ettevõtlikkus” läbinud õppur:

- omab teadmisi majanduse põhialustest;
- mõistab töö ja ettevõtlikkuse väärtust;
- tunneb ettevõtluse põhimõisteid;
- oskab märgata lihtsamaid ärivõimalusi;
- mõistab kaupade ja teenuste erinevust;
- arendab koostöö- ja suhtlemisoskust.

Õppe sisu

Majanduse põhimõtted. Töö ja palk. Ettevõtluse alused. Kaup ja teenus. Ettevõtlik mõtteviis. Väikeettevõtte toimimine. Reklaam ja turundus. Hind ja väärtus. Nõudlus ja pakkumine.

Praktilised tegevused:

- miniäriprojekti loomine;
- reklaami kujundamine;
- rollimängud;
- ettevõtlike olukordade lahendamine;
- grupiprojektid.

Õppeaine maht on 15 akadeemilist tundi.

3. Õppeaine “Säästmine ja eelarvestamine”

Õpiväljundid

Õppeaine “Säästmine ja eelarvestamine” läbinud õppur:

- oskab koostada lihtsat eelarvet;
- mõistab säästmise tähtsust;
- oskab seada rahalisi eesmärke;
- teab tulude ja kulude erinevust;
- oskab planeerida oma raha kasutamist;
- mõistab teadliku tarbimise põhimõtteid.

Õppe sisu

Tulud ja kulud. Eelarve koostamine. Säästueesmärgid. Lühiajalised ja pikaajalised eesmärgid. Taskuraha planeerimine. Nutikas tarbimine. Allahindlused ja hinnavõrdlus. Pere eelarve põhimõtted.

Praktilised tegevused:

- isikliku eelarve koostamine;
- säästmisväljakutsed;
- hinnavõrdluse ülesanded;
- perekulude analüüs;
- rahatarkuse töölehed.

Õppeaine maht on 20 akadeemilist tundi.

4. Õppeaine “Pangandus ja digiraha”

Õpiväljundid

Õppeaine “Pangandus ja digiraha” läbinud õppur:

- teab pankade rolli ühiskonnas;
- tunneb pangateenuseid;
- mõistab pangakaardi ja pangakonto kasutamise põhimõtteid;
- teab internetiohutuse ja digiturvalisuse põhimõtteid;
- mõistab digiraha ja elektrooniliste maksete toimimist.

Õppe sisu

Pankade ülesanded. Pangakonto. Pangakaart. Makseviisid. Internetipank. Digiturvalisus. Turvaline internetikäitumine. Paroolid ja andmekaitse. Digiraha ja krüptoraha tutvustus.

Praktilised tegevused:

- maksete simulatsioonid;
- internetiohutuse ülesanded;
- panganduse rollimängud;
- digiturvalisuse juhtumite analüüs.

Õppeaine maht on 15 akadeemilist tundi.

5. Õppeaine “Tarbijateadlikkus ja finantsotsused”

Õpiväljundid

Õppeaine “Tarbijateadlikkus ja finantsotsused” läbinud õppur:

- oskab teha teadlikke ostuotsuseid;
- mõistab reklaamide mõju;
- oskab võrrelda hindu ja kvaliteeti;
- teab tarbija õigusi;
- oskab vältida impulssoste ja finantsriske.

Õppe sisu

Tarbijakäitumine. Reklaami mõju. Emotsioonid ostmisel. Hinnavõrdlus. Tarbija õigused ja kohustused. Pettused internetis. Finantsriskid. Vastutustundlik tarbimine.

Praktilised tegevused:

- reklaamide analüüs;
- hinnavõrdlusprojektid;
- rollimängud;
- juhtumianalüüsid;
- grupitööd.

Õppeaine maht on 10 akadeemilist tundi.

6. Õppeaine “Ettevõtlus ja projektõpe”

Õpiväljundid

Õppeaine “Ettevõtlus ja projektõpe” läbinud õppur:

- oskab töötada meeskonnas;
- suudab kavandada lihtsat projekti;
- mõistab ettevõtluse põhialuseid;
- oskab esitleda oma ideid;
- arendab loovust ja probleemilahendusoskust.

Õppe sisu

Projektõppe alused. Meeskonnatöö. Äriidee loomine. Toote või teenuse arendamine. Turunduse alused. Esinemis- ja esitlusoskus. Projekti planeerimine ja läbiviimine.

Praktilised tegevused:

- miniettevõtte loomine;
- müügisimulatsioonid;
- grupiprojektid;
- ideekonkurss;
- projekti esitlemine.

Õppeaine maht on 20 akadeemilist tundi.

7. Õppeaine “Finantsplaneerimine ja tulevik”

Õpiväljundid

Õppeaine “Finantsplaneerimine ja tulevik” läbinud õppur:

- mõistab pikaajalise planeerimise olulisust;
- oskab seada isiklikke finantseesmärke;
- teab raha ja karjäärivalikute seoseid;
- mõistab vastutustundliku finantskäitumise tähtsust;
- oskab hinnata oma arengut rahatarkuse valdkonnas.

Õppe sisu

Finantseesmärkide seadmine. Tuleviku planeerimine. Haridus ja tööelu. Raha ja vastutus. Isiklik areng. Rahalised harjumused. Kokkuvõtvad projektid.

Praktilised tegevused:

- isikliku finantsplaani koostamine;
- eesmärkide kaardistamine;
- eneseanalüüs;
- lõpp-projekt;
- esitlus.

Õppeaine maht on 25 akadeemilist tundi.

Hindamine ja tagasisidestamine

Huviala "Rahatarkus II" hindamine on kujundav, st õppur (ja lapsevanem) saavad põhjaliku kokkuvõtva hinnangu õppuri arengule õppeainete kaupa.

Koondhinne on arvestuslik (A/MA) ning iga õppeaine koondhinne kujuneb kahest komponendist:

- kohal käimine;
- praktiliste ja arvestuslike ülesannete sooritamine.

Õppetöö käigus hinnatakse:

- osalemisaktiivsust;
- koostööoskust;
- probleemilahenduoskust;
- rahatarkuse põhimõtete mõistmist;
- praktiliste ülesannete lahendamist;
- projektides osalemist.

Igas õppeaines on vähemalt üks praktiline või projektipõhine arvestuslik ülesanne.

Tagasisidet antakse regulaarselt suuliselt ja/või kirjalikult.

Õppe keskkond

Õpe toimub Viimsi Artiumi hoone laboratooriumides, õppeklassides ja välialadel.

Õppetöös kasutatakse erinevaid õppematerjale, digivahendeid, praktilisi töövahendeid, simulatsioone ja rahatarkuse mängu.

Võimalusel korraldatakse õppekäike ettevõtetesse, pankadesse ja teistesse rahatarkusega seotud asutustesse.